Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 78. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 25-го КВІТНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 25, 1986. No. 78. VOL. XCIII.

Американський журналіст таврує іґнорування голоду

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У газеті „Алтуна Мірор" з 16-го квітня ц.р. появився цікавий коментар журналіста Шана де Гори на тему промовчування в ЗСА справи Великого голоду в Україні.

Нав'язуючи до слів великого американського поета Езри Павнда про „затемнення історії", які торкалися подавання історії Америки, автор коментаря в „Алтуна Міррор" представляє своїм читачам справу Великого голоду в Україні у роках 1932-33. Він описує в драстичний спосіб трагедію українського селянства, покликуючись навіть на розмови з тими, що пережили голод та на їхні потрясаючі розповіді.

Далі Ш. де Гора ставить питання, що робили американці у зв'язку з Великим голодом і пригадує, що в тому часі появлялися фільми, в яких гльорифікувалось совєтський режим, а Волтер Дюранті, головний американський кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Москві публічно заявив, що в Україні голоду немає, хоча приватно признавав, що від голоду загинуло біля 10 мільйонів осіб. За таке скривання правди перед читачами В. Дюранті одержав орден Леніна в СССР, а в ЗСА нагороду Пуліцера.

Після вияснення цілого перебігу трагедії України читачам американський журналіст стверджує, що коли тепер після 50 років появився в Канаді документальний фільм „Жнива розпачу" який показують на телевізійних станціях Канади, Европи, Австралії і Японії, в ЗСА прийнято цей фільм повною мовчанкою. Ні одна телевізійна станція не виказала зацікавлення, щоб цей фільм передавати для американських глядачів, а преса відмовляється про нього писати. Отже, на думку журналіста, „затемнення історії" в Америці продовжується.

На закінчення Ш. де Гора радить своїм читачам поглянути на дітей в будь-якій американській школі та уявити собі їх вмираючих з голоду. А тоді перед засипанням вечором повторяти слово „голод", яке в українській мові означає те, що в англійській „ганґер". І замкнувши очі хай кожен каже собі, що такого голоду взагалі не було, що не було в такому випадку „затемнення історії", що совєтський уряд не є винен і що автор статті в „Алтуна Міррор" видумав цілу історію тому, що йому місце в домі божевільних, як колись поетові Е. Павндові.

Вкінці, пише Ш. Де Гора, хай читачі „засипають спокійно та хай їм сниться апартеїд і взуття Імельди Маркос".

СВЯТО МОРЯ

Пассейк, Н. Дж. — Спілка Української Молоді Америки, Осередок в Пассейку, Н. Дж., влаштовує в суботу, 26-го квітня ц.р., о год. 1-ій по полудні на літаконосці „Інтрепід", заякореному в нюйоркській пристані при 46 Захід 12-та авеню, Свято Українського Моря. В програмі заплановано: піднесення українського національного прапору на літаконосці для відзначення 68-ої річниці встановлення прапору на кораблях Чорноморської фльоти під час Української Національної Революції, оглядини літаконосця, товариська розвагова частина.

З ПОЛЬЩІ ПРИЛІТАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ „ЖУРАВЛІ"

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Як інформують, після довгих старань полагоджено вже все, що потрібно до приїзду на гостинні виступи українського чоловічого хору „Журавлі" з Польщі.

Приїзд організує імпресаріо польських імпрез в ЗСА Генрик Міхальскі з допомогою Михайла Івасівки, що вже підготовляв виступи деяких українських груп. Турне „Журавлі" відбудеться в ЗСА і Канаді від 24-го вересня до кінця жовтня 1986 року. Цю ініціятиву підтримує УНС.

Хор „Журавлі" був заснований з ініціятиви Ярослава Полянського в лютому 1972 року. Від того часу до жовтня 1982 року хор, що складається із 50 співаків, дав під орудою свого невтомного диригента Я. Полянського понад 100 концертів у Польщі, як також в інших країнах Европи. В репертуарі хору є понад 60 пісень, що їх вивчив диригент, а з них 16 награно на платівку.

Хор „Журавлі" в часі одного із своїх концертів в Польщі. Диригує Ярослав Полянський.

Від 1982 року диригентом хору є Роман Рибакович.

Це перше турне хору „Журавлі" в ЗСА і Канаді дістало апробату урядових чинників в Польщі і організатори надіються на щирий та широкий відгук української спільноти в ЗСА і Канаді. Організатори мають співпрацю та підтримку Українського Народного Союзу.

У всіх ближчих інформаціях слід звертатися на адресу Михайла Івасівки: 92 Second Ave., apt.19, New York, N. Y., 10003 або на телефон (212) 777-0689.

В Ливані розстріляли ще одного британця

Бейрут, Ливан. — У середу, 23-го квітня ц.р., пролівійська група терористів розстріляла ще одного громадянина Великобританії у відплату за бомблення американськими воєнними літаками лівійських військових об'єктів і терористичних гнізд.

Християнська поліція у східній частині Бейруту подала пізніше прізвище розстріляного і рівночасно опублікувала перестороґу для чужинців, які перебувають в Ливані, в тому числі журналістів і фоторепортерів щоб вони перенеслися принаймні до східної частини міста, або покинули тимчасово країну. Це в першу чергу відноситься до американців британців, французів і громадян тих країн, які тісно співпрацюють із З'єднаними Стейтами Америки.

Замордований Алек Коллет, 64-річний вільний журналіст. Минулого тижня його прізвище подавали помилково між трьома іншими британцями розстріляними терористами в західній частині Бейруту.

Терористична група, яка взяла на себе відповідальність за розстріли британських і американських громадян в Ливані заявляє, що Революційна організація мусулман-соціялістів, буде продовжувати вбивати американців і британців і закликати інші „революційні" групи, які тримають у закладі жужинців, робити те саме. Крім того невідомі осібняки потелефонували до бюра пресового агентства Ройтерса і заявили, що А. Коллет не був розстріляний, а повішений, зараз таки після бомблення Лівії Американськими літаками. Вони переслали також відео-стрічку на адреси деяких журналістів на якій показана людина, що звисає з балька розваленого будинку. Чути також вигуки ливанських „революціонерів" з крісами в руках проти „американської і британської ароганції" та славословіє на адресу лівійського диктатора полковника Муаммара Каддафі й „ісламської революції".

Британський уряд не зайняв ще жадного становища до цього вбивства, але у Великобританії наростає обурення проти так званих арабських „революціонерів" з різних груп і їхнього „революційного" діла.

Нагороджено праці Ю. Лавріненка і Д. Сондерса

Вашінґтон. — Фундація Омеляна і Тетяни Антоновичів повідомляє, що на рекомендацію жюрі літературних і наукових нагород фундації у складі Богдан Рубчак, Роман Шпорлюк, Ярослав Пеленський і Іван Фізер літературну нагороду Антоновичів за 1985 рік надається Юрієві Лавріненку за його есеїстичний і мемуарний дорібок включні із збіркою споминів „Чорна пурга" і наукову нагороду Дейвидові Сондерсові за його працю „The Ukrainian Impact on Russian Culture 1750-1850".

Урочисте вручення нагород відбудеться в суботу, 17-го травня ц.р., о 4-ій год. по полудні в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку.

Владика В. Лостен візьме участь в урочистостях в Керґонксоні

Керґонксон, Н. Й. (А.В.). — Як інформує церковний вісник української католицької церкви св. Тройці, у Вербну Суботу, 26-го квітня відбуватиметься, від години 8 до 8:45 вечора, сповідь, а потім Вечірня, а в неділю, 27-го квітня, о год. 10-ій ранку відбудеться Архиєрейська Літургія, яку відправлятиме Владика Василь Лостен. Після Літургії — посвячення та роздача верби.

У Великодню Неділю, 4-го травня, Великодня відправа і посвячення пасок о год. 10-ій ранку.

На Вербну Суботу і Неділю приготовляється великодній базар в залі католицької церкви.

З православної громади повідомляють, що у Вербну Суботу, о 7-ій год. вечора, у літній каплиці на Союзівці відбуватиметься сповідь і Вечірня, а в неділю, о год. 8-ій ранку, Літургія і посвячення та роздача верби.

Великодня Служба Божа та посвячення пасок відбудеться у неділю, 4-го травня в 11-ій год. перед полуднем.

КОНТА В КРЕДИТІВЦІ

Елізабет, Н. Дж. — Федеральна Кредитівка „Самопоміч" в Елізабеті, Н. Дж., приймає пожертви на 1000-ліття Хрищення України — Гарвардський Проєкт і на фонд оборони Івана Дем'янюка. Проситься виписувати чеки на: Self. Reliance (Elizabeth) FCU (Millenium) або (Demianiuk Fund), на адресу: Self. Reliance (Elizabeth) FCU, 735 Vernon Ave. Kenilworth, N. J. 07033.

Пишуть про писанки Т. Осадци

Парма, Огайо. — Місцева газета „Плейн Ділер" з 25-го березня ц.р., помістила статтю про писання писанок Танею Осадцою. У цій статті Т. Осадца пояснює стиль писанки, символи і традиції, пов'язані з ними.

Тепер 120 писанок Тані Осадци є на виставці в мистецькій ґалерії тут, при 5244 Стейт ровд. Виставка триватиме до 3-го травня ц.р. Показано не лише писанки, а також й малярство, скульптуру та кераміку Аки Пеpейми. Виставку можна оглянути від 2-8-ої год. в будні, а в суботи від год. 10-2-ої по полудні.

У СВІТІ

РОБІТНИКИ НА МІЖНАРОДНОМУ летовищі в Римі також допомагають поліції і працівникам державної служби безпеки, повідомляючи про всіх підозрілих осіб і предмети. Крім того вони частіше тепер випорожнюють кошики зі сміттям, обережно поводяться із залишеним багажем, перевіряють телефонічні будки, лазнички тощо. Речники поліції призналися, що з допомогою робітників вдалося розкрити принаймні два випадки плянованого терору.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН обвинуватив нікараґуанських сандіністів, що вони намагаються за всяку ціну, з допомогою СССР й інших комуністичних держав, розбудувати „другу Лівію" в Центральній Америці. Вже сьогодні в Нікараґуа є центри міжнародного тероризму, табори вишколу для молодих рекрутів, завданням яких буде в майбутньому поширювати революцію на інші латиноамериканські країни. Крім того сандіністи дають притулок багатьом терористам, які скриваються після доконаних злочинів в різних частинах світу.

ІТАЛІЙСЬКА АМБАСАДА в Тріполі, Лівія, повідомила кореспондентів, що лівійська поліція звільнила з-під арешту римо-католицького єпископа Джіованні Мартінеллі, який є головою Католицької Церкви в Лівії. Режим полковника Муаммара Каддафі наказав був арештувати єпископа без подання причини. Разом з єпископом Мартінеллі поліція звільнила трьох священиків і одну монахиню.

ЗАБЛУКАНА РАКЕТА попала в турецький танкер „Атлас-І" в територіяльних водах Ірану. Корабель загорівся від випущеної з літака малої ракети. Пожежна група із прибережної сторожі погасила вогонь і врятувала 30 осіб із залоги корабля. Досі ніхто не признався до цього терористичного акту, але іранські речники кажуть, що це діло Іраку.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Юнайтед Пресс Інтернешенел інформує з Ісламабаду в Пакістані, що в Афганістані, а зглядно біля місцевости Кандагар, розгорілись завзяті бої між совєтськими окупаційними військами, афганськими комуністами і антикомуністичними повстанцями. Комуністичні збройні сили оточили правдоподібно базу повстанців і стару частину міста, у якій, на думку совєтських спеціяльних КҐБівських військ, скриваються партизани і їхні симпатики. Згідно з комуністичними джерелами, тільки за кілька днів загинуло понад 200 повстанців. Наочні свідки заявили кореспондентам, що в Кандагарі немає ні одного уцілілого дому. Усі помешкання знищила совєтська артилерія, бомбовики, винищувачі і ракетні війська. У вогні згоріло чимало цивільного населення.

В ЗАҐРЕБІ, ҐОЛОВНОМУ місті Хорватії, продовжується процес проти Андреї Артуковіча, колишнього міністра юстиції і внутрішніх справ в самостійному хорватському уряді в роках 1941-45. Прокуратор заявив на процесі, що в тому часі в Хорватії загинуло понад 700,000 жидів, циганів, сербів, комуністів та інших. У понеділок, 21-го квітня на процесі виступала з обвинуваченням 74-річна Руза Рубчик, в'язень одного з концтаборів в Хорватії, яка заявила, що діти і старші особи масово помирали в таборі голодовою смертю і ніхто тим не цікавився. Їхні тіла кожного дня визбирували робітники, вкидали на тягаровий автомобіль і вивозили за табір до поблизького лісу. Це саме робили з півмертвими, яких тачками вивозили за табір, як поліна дров. Там скидали на купи, поливали бензиною і підпалювали. Вона однак сказала, що нічого не знає про діяльність А. Артуковіча.

ПРО ТЕ, ЩО ЛІВІЙСЬКИЙ диктатор Муаммар Каддафі підтримує міжнародний тероризм свідчить також те, що він тільки для терористичної групи Абу Нідаля, радикального палестинця, видає річно 12 мільйонів долярів. Німецька газета „Більд", покликуючись на достовірні джерела пише, що Нідаль і Каддафі підписали договір на підставі якого група Нідаля зобов'язалася вбивати американців, англійців, ізраїльтян і єгиптян за певну грошову винагороду.

ГАЗЕТА „ВАШІНҐТОН ПОСТ" помістила інтерв'ю з дочкою Сталіна Свєтланою Аллілуєвою, яка вернулася минулого тижня в З'єднані Стейти і зупинилася у своїх друзів у місті Спрінґ Ґрін, Висконсин. С. Аллілуєва сказала, що вона і її дочка Ольга Пітерс уже відмовилися від совєтського громадянства, яке їм було надане в жовтні 1984 року. „Я знаю, що люди, які турбуються про мене, живуть в Америці. Я ніколи не вернуся в Росію. Я щаслива, що вернулася сюди і бачу колишніх своїх друзів", — сказала Аллілуєва в інтерв'ю для газети.

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ дуже успішно займається збільшенням фондів на республіканську президентську номінацію в 1988 році. Дотепер Буш має три рази стільки грошей, як його противники. В кінці минулого місяця політичний комітет Буша мав 2.53 мільйона дол.

ФЕДЕРАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ авіяції заявило, що воно вважає, що теперішні подорожі американських туристів в Европу є безпечними, якщо вони є уважними і обережними. Також урядовець Департаменту транспорту сказав, що 17 летовищ в Европі, між якими є недавно заатаковані летовища в Римі, Атенах і Каїрі, є під постійним наглядом, щоб запобігти майбутнім терористичним атакам.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ опублікував підсумки дослідження дій терористів проти американських громадян і компаній у 1985 році. Дослідження показують, що основним місцем антиамериканського тероризму є не Близький Схід, а Південна Америка. Із 67 нападів на американські об'єкти 35 були вчинені в Південній Америці і ні один в арабських країнах. За минулий рік два американські промисловці були вбиті, один поранений і дев'ять викрадені. Найбільша кількість нападів на американців сталася в Чіле і Колюмбії — по 10 в кожній країні. За ними йдуть Перу і Еспанія. За даними Міжнародного центру розвідчої інформації, на території Південної Америки діє 168 окремих терористичних груп і організацій. 27 терористичних груп зареєстровано в Еспанії.

ЗГІДНО З ОПИТУВАННЯМ, ПРОВЕДЕНИМ Інститутом Ґеллупа, 83 відсотки американців вважають, що зростання економіки потриває до кінця цього року, а 58 відсотків твердять, що до 1988 року включно. З того часу, як в 1983 році почалося піднесення американської економіки, ніколи це не було стільки оптимістів, як тепер. При такому ж опитуванні, проведеному у вересні 1983 року, лише 43 відсотки вважали, що економічне піднесення триватиме до 1985 року.

ЗАГІН АМЕРИКАНСЬКИХ бойових кораблів, закінчивши маневри в Середземному морі, повернувся на військову базу в Норфок, Вірджінія. В зв'язку з цим на базі зміцнені заходи безпеки. Всі авта, які в'їжджають на базу, старанно перевіряють чи нема в них вибухових матеріялів.

БІЛИЙ ДІМ ВИСОКО оцінив рішення 12 европейських країн обмежити дипломатичні зв'язки з Лівією і зменшити персонал лівійських представництв. Речник Білого Дому Леррі Спікс заявив, що рішення европейських урядів є важливим вкладом у боротьбу з міжнародним тероризмом міждержавному рівні. Президент Роналд Реґен закликав до ще більших дійових заходів, які не залишать полковникові Каддафі іншого виходу, як визнати норми міжнародного права. Боротьба з тероризмом буде одним з головних питань на нараді лідерів провідних держав вільного світу, яка відбудеться в травні цього року в Токіо.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ повідомив, що споживчі ціни зменшилися в березні на 0.4 відсотка в порівнянні з лютневими. За перший квартал цього року споживчі ціни зменшилися на 1.4 відсотка. Квартальне зменшення споживчих цін сталося головним чином завдяки різкому спадові цін на нафту. Подібного квартального зменшення цін не було від 1954 року.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ Америки, Англія і Франція наклали в Раді Безпеки Об'єднаних Націй вето на резолюцію, яка „засуджує ЗСА за порушення статуту ОН". Резолюція осуджує З'єднані Стейти за налет на військові об'єкти і бази терористів у Лівії. Авторами резолюції були Конго, Гана, Мадагаскар, Трінідад і Тобаґо, Об'єднані арабські емірати. Із 15 членів Ради Безпеки за резолюцією, крім її авторів, голосували також Болгарія, комуністичний Китай, СССР і Таїлянд. Венесуеля не була присутньою при голосуванні. Проти, крім ЗСА, Англії і Франції, були Австралія і Данія.

В НЕВАДІ, НА НУКЛЕАРНОМУ полігоні, було проведено підземне випробування нуклеарної зброї, третє в цьому році. Випробування нуклеарної зброї в Неваді почалося в 1951 році. Від того часу було проведено 649 вибухів. Після того, як З'єднані Стейти Америки підписали в 1963 році міжнародну угоду про заборону випробувань нуклеарної зброї в атмосфері, в Неваді проведено 444 підземні вибухи. В 40 милях від полігону власті заарештували трьох противників нуклеарних випробувань. Їх обвинувачують в тому, що вони переступили лінію, вхід за яку був заборонений. СССР гостро скритикував ЗСА за ці експериментальні випробування.

АВСТРІЯ ОФІЦІЙНО ВИПРАВДУЄ К. ВАЛЬДГАЙМА

Відень, Австрія. — Президент Австрії Рудольф Кірхшлеґер заявив у вівторок, 22-го квітня ц.р., що на підставі документів, які були передані йому раніше про воєнну активність Курта Вальдгайма, колишнього генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй на протязі 10 років, а тепер кандидата на президента, не можна сказати, що він займався будь-якими воєнними злочинами. Саме перебування в армії, якщо враховувати прилучення Австрії до гітлерівської Німеччини в 1938 році, не є, в опінії правників і австрійського народу, жадним злочином, бо тоді треба б обвинувачувати кожного австрійця, який в тому часі був у призовному віці.

Президент Р. Кірхшлеґер студіював документи, передані йому амбасадором Австрії до ОН, майже два тижні поки виступив з опінією в цій справі. Виступаючи на крайовій телевізійній мережі під час своєї подорожі до Зальцбурґу, теперішній кандидат на президента К. Вальдгайм заявив, що з хвилиною декляpації президента Австрії, „усі безпідставні обвинувачення проти мене повинні припинитися, бо в останній фазі передвиборчої кампанії я бажаю присвятити більше уваги реальним і пекучим проблемам, які турбують австрійський нарід".

Як відомо, К. Вальдгайм є кандидатом консервативної партії Австрії, а його опонентом у виборах, які відбудуться вже 4-го травня ц.р., буде Курт Штайрер, колишній міністер здоров'я член соціялістичної партії. Теперішній президент Р. Кірхшлеґер був у роках 1970-74 міністром закордонних справ в соціялістичнім уряді, але його кандидатуру на президента підтримували усі політичні партії Австрії.

Документи, які були видані з архіву ОН на вимогу Ізраїля в першу чергу говорять тільки, що К. Вальдгайм був першим лейтенантом в армії, частина якої стаціонувала в Сальоніках, Греція, а пізніше в Хорватії. Світовий жидівський конґрес зробив з цього висновок що він мусів знати про депортацію грецьких жидів до концтаборів смерти, хоч в документах немає про це ніякої згадки.

„Не сподівайтесь від мене засуду К. Вальдгайма, — заявив австрійському народові на телевізії президент Р. Кіхшлеґер, — ви виборці, одинокі рішатимете про те, кого ви хочете бачити на президентському кріслі". Він однак додав, що розголос тієї справи дещо підірвав престиж Австрії і поставив під знак запиту відношення австрійців до жидів. Р. Кірхшлеґер доражує „не відкривати старих ран", бо антижидівські настрої в Австрії не принесуть нікому користи".

Викрили контрабанду продажу зброї

Ню Йорк. — Державний прокуратор Манґеттену Рудолф Джуліяні повідомив про заарештування 17 осіб, що займалися нелегальними продажами американської зброї вартістю на понад 2,5 більйона долярів Іранові. Серед заарештованих є — американський адвокат, що тепер мешкає у Лондоні, три ізраїльтяни, в тому один колишній генерал, чотири німці, француз, два греки і один англієць. Всіх їх обвинувачено у спробі продати Іранові американську зброю, яку мали доставити в Ізраїль. Обвинувачені у контрабанді плянували перепродати в Іран 3,750 протитанкових ракет, 19 бомбардувальних літаків-винищувачів типу Ф-4 і Ф-5, транспортові літаки С—130 Е Геркулес і сотні самоконтрольованих ракет.

Урядовець митного управління заявив, що адвокат Семюель Еванс був заарештований у Бермуді разом з трьома ізраїльтянами і ще одним американцем Вілліямом Нортропом. Митне управління подало оскарження судові в Ню Йорку, в якому сказано, що два ізраїльтяни, Гюрі Айзенберг і Ізраель Айзенберг репрезентують ізраїльську компанію БІТ, яка мала продати більшість цієї зброї. Третій ізраїльтянин Авраам Бар-ам — це колишній ізраїльський генерал, тепер на пенсії, який служить в резерві ізраїльської армії.

Три німці із Західньої Німеччини, один англієць і третій американець були заарештовані в Ню Йорку. Місце перебування інших осіб, причетних до цієї нелегальної операції, — ще невідоме. Митний комишинер

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Ґорбачов готов до зустрічі

Міхаїл Ґорбачов, очевидно, мусів розгніватись, коли побачив, що Роналд Реґен не тільки погрожує, але й виконує погрозу збройним ділом. Кремлівські вожді офіційно застерігаються проти закидів щодо сприяння міжнародному тероризмові і прилюдно заявляють, що вони також таврують його. Але ввесь світ знає, що ніхто інший, як тільки Совєтський Союз (та ще й Іран) постачає Лівії і Сирії зброю і що КҐБ має фахівців від тероризму, які є інструкторами в школах для аматорів терору. Безпосередньою реакцією СССР була заява Ґорбачова, що він відкликає заплановану на наступний місяць зустріч совєтського міністра закордонних справ і Джорджа Шулца. Водночас совєтська преса піддала під сумнів наступну вершинну конференцію між лідерами СССР і ЗСА. Однак сам Ґорбачов заявив під час свого перебування у Східньому Берліні на конґресі німецької компартії, що він готов зустрінутися знову з американським Президентом, але для цього мусить змінитися на краще міжнародна атмосфера, яка, мовляв, погіршилась в наслідок американської політики. Америка, — заявив Ґорбачов, — мусить змінити свою політику..."

Ґорбачов правильно ствердив, що для успіху будь-яких розмов між державами потрібна добра атмосфера. Але його вимога на адресу Америки, щоб вона змінила свою політику подібна цілком до заяви Муаммара Каддафі, що це не він терорист — а Роналд Реґен. За офіційною і вже традиційною совєтською термінологією американці є ,імперіялістами", а начальним гаслом Совєтського Союзу є „мір". Довга черга збройних підбоїв, в наслідок яких постав Совєтський Союз, для Ґорбачова не рахується. І теперішня політика СССР щодо експорту комунізму в Центральній Америці почерез сателітську Кубу — не має значення. Не згадується теж ані словом про Афганістан, де все ще продовжується винищування тамошнього населення совєтською окупаційною армією. Усі ті акти совєтської закордонної політики, вся система терору, на якій оперта совєтська імперія, це для Ґорбачова і його товаришів із Політбюра — річ природна, потрібна, самозрозуміла. Це типова канібальська етика — „Якщо я з'їм твою жінку, то це добре, але як ти з'їш мою — то це зле".

Сам президент Реґен не дуже квапиться до цієї нової зустрічі з Ґорбачовим. Він звернув увагу у своїй радіопромові, що приготування до такої нової вершинної конференції не повинні збігатися з передвиборчою кампанією. Значить, перед цьогорічними осінніми виборами такої вершинної зустрічі не буде. До того часу, може, проясниться ситуація і видно буде, чи „атмосфера", якою зажурений Ґорбачов поправилась чи погіршилась. В усякому разі ледве чи зміниться політика обох суперпотуг: Совєтський Союз ледве чи виречеться експансії комунізму і Америка напевно не виречеться своєї демократії задля гарних очей кремлівських вождів з їхньою етикою і їхнім принципом „що моє — то моє, а що твоє, то про це можемо говорити". Виявиться напевно, чи СССР буде надалі постачальником зброї та інструкторів тероризму Лівії і різним іншим „професійним" терористичним організаціям.

Степан Женецький

АМЕРИКА І СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ЗМАГАЮТЬСЯ ЗА ПРИЯЗНЬ КИТАЮ

Хоч комуністичний Китай ще не є, під мілітарним оглядом, світовою потугою, чи як тепер у військовому розумінні говориться, надпотугою, проте він, швидким темпом, до такого стану наближається. Але вже саме велетенське число населення, що під сучасну пору нараховує понад один більйон, чинить Китай надпотугою. А коли він розбудує свою важку індустрію, яка за допомогою Америки дуже скоро розвивається, і заосмотрить свою многомільйонову армію модерною зброєю — то Китай стане першою надпотугою світу.

Тому й не диво, що маючи це на увазі, і Америка і Совєтський Союз в останніх роках стали змагатися між собою за приязнь Китаю, оцього в скорому майбутньому, мілітарного велетня. А всі знаки в політичному світі вказують на те, що наближається мілітарна розправа між СССР і ЗСА, які очолюють Захід, за володіння над світом. У цій розправі переможцем напевно вийде цей, з цих двох смертельних противників, хто з них буде мати по своїй стороні союзником Китай.

СССР збільшує свою торгівлю з Китаєм

В останніх часах Совєтський Союз намагається всіма способами приподобатися Китаєві і перетягнути його на свою сторону. Як відомо, в 60-их роках, два комуністичні велетні, Москва і Китай, пересварилися із-за територій, що їх царська Росія загарбала була від Китаю під час його державного безсилля, і з того часу вони стали сильно ворогувати між собою. Хоч як пізніше москалі намагаються задобрухати Китай, то їм це ніяк не вдається. Ні самому Хрущову, який започаткував сварку з китайцями, ні його наслідникам — Брежнєву, Андропову, ні Черненкові — не вдалося довести до згоди між Москвою і Пекіном. Китай ніяк не хоче йти на злагоду з СССР.

Дуже багато уваги для замирення з Китаєм присвячує новий кремлівський ватажок Ґорбачов. Одне, що йому вдалося в цьому напрямі — це збільшення торгівлі з Китаєм на 60 відсотків. Хоч це і невелике досягнення, оце збільшення торгівлі москалів з китайцями, але й це вже занепокоїло Вашінґтон, чи це, бува, не є ознакою поправи московсько-китайських відносин, що може попсувати щораз кращі взаємини між Америкою і Китаєм.

Та як виявляється, гра китайців з московським ведмедем, є досить дивна: з одного боку, китайці нещодавно підписали із Совєтським Союзом новий торговельний, науковий і технологічний договір, а рівночасно з другої сторони гостро натаврували московсько-в'єтнамську агресію в Південній Азії, тобто інвазію Камбоджі.

Вашінґтон знецінює совєтсько-китайське наближення

Наразі у Вашінґтоні не прикладають багато уваги цій значній поправі відносин між СССР і Китаєм. Американці кажуть, що американсько-китайські взаємини ніколи не були кращими, як вони є тепер, та що московсько-китайські непорозуміння є дуже великі, та що їх не буде легко побороти.

Але все ж таки Вашінґтон має причину турбуватися. Найважливішою ціллю кремлівської політики Міхаїла Ґорбачова, генерального секретаря комуністичної партії, поправити дипломатичні і партійні взаємини з Китаєм. Знову ж китайці, хоч можна припускати, що є найнеправдоподібнішим, що вони приєднаються до совєтського табору, зручно заграваюсь поміж американцями і москалями, розуміється на свою користь.

Американські політичні знавці пишуть, що вкоротці вияснится, чи у взаєминах між Москвою і Китаєм переможе ідеологія, а чи аме-

(Закінчення на стор. 4)

Любов Коленська

УНСОЮЗ — ВИДАВЕЦЬ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ І ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ВИДАНЬ

III.

А потім, ці же 60-ті роки, збагатились ще такими виданнями: Ярослав Падох — „На піонерському шляху", д-р Л. Луців — „Іван Франко — життя і творчість", д-р Л. Луців — „Ольга Кобилянська", Володимир Кедровський — „Обриси минулого", М. Понеділок — „Смішні сльозини", Ганна Черінь — „Листування", Л. Луців — „Іван Франко — борець за національну і соціяльну справедливість", Леонід Полтава — „Забезпеченевий плян для найменших союзян", Михайло Данилюк — „Повстанський записник", Леся Лисак — „Терпкі пахощі; 70-ті роки: д-р Михайло Данилюк — „Короткий англо-український медичний словник, д-р Михайло Данилюк — „На медичні теми", Л. Луців — „Василь Стефаник — співець української землі", Панас Феденко — „Минуло півстоліття", Адам Шіфрін —. „У совєтській катівні", Алла Коссовська — „Двісті Перший", Микола Понеділок — „Рятуйте мою душу" та А. Драган — збірник — „Лука Мишуга".

Тепер постараюся здебільшого передати облік діяльности і досягнень Головного Уряду Українського Народного Союзу у видавничій ділянці, вісімрічна каденція якого припадає на 1978-1986 роки.

Як в минулому, так і за вісімрічної каденції сьогоднішнього Головного Уряду УНСоюзу — його заходами і стараннями — в дальшому, крім публікацій „Свободи", „Українського Тижневика", „Веселки" та „Альманахів УНСоюзу", появлялися видання — наукового, літературного і суспільного характеру.

Передусім — книга нашого письменника і романіста, автора широких полотен Уласа Самчука п.з. „Слідами піонерів". У цьому його творі, що вийшов у 1979 році, У. Самчук ілюструє „життя-буття" українських імігрантів-піонерів у ЗСА у рамках УНСоюзу — від найраніших його слідів аж по сьогодні. У 1981 році УНСоюз опублікував книгу — збірку літературних оцінок д-ра Луки Луцева п.з. „Життя і література". У тому ж році появилися ще дві збірки новель і оповідань наших письменників — Володимира Барагури п.з. „Калиновий міст" та Любови Коленської — „Дзеркала".

У 1983 році надруковано англійською мовою інформативну книжку п.з. „The Great Famine in Ukraine: the Uknown Holocaust", по-українськи „Великий голод в Україні — забутий Голокост", вшановуючи п'ятдесяті трагічні роковини Великого Голоду в Україні в 1932-33 роках; цю книжку під проводом головного редактора „Українського Тижневика" Роми Гадзевич спільно опрацювали Марта Коломиєць та Юрій Зарицький. Пройшов рік і появилася книжка ред. А. Драгана: „Шевченко у Вашінґтоні" — зібрані матеріяли у зв'язку із відзначуваннями відкриття пам'ятника нашого Генія у Вашінґтоні у 1964 році. Цими днями, у 1986 році, знову появилася документальна книжка ред. А. Драгана, що зображує злощасні Вінницькі часи і ролю в них Москви, п.н. „Пам'ятаймо про Вінницю"; книжку цю надруковано теж у перекладі на англійську мову п.з. „Vinnytsia: a Forgotten Holocaust".

Як передбачають, ще цього року восені повинна вийти книжка, що її англійською мовою написав д-р Роберт Конквест, п.з. „Harvest of Sorrow", по-українськи „Пожнив'я горя".

Метою цієї документальної книжки на підставі зібраного фактажу познайомити весь світ із трагедією України, населення якої виморювала штучним голодом Москва. Цей твір видає Центр Українських Студій при Гарварді спільно з УН Союзом, який виасиґнував досі понад 70,000 долярів на покриття коштів цього видання.

Закінчу цю статтю уривками із есею поетеси Олени Теліги „Книжка — духова зброя" із збірки есеїв і поезії цієї поетеси п.з. „Прапори духа". Вона пише:"... „Шевченківський меч, прорізавши майже порожнечу кількох десятиліть, зрештою знайшов аж дві руки, що міцно його стиснули: Франка і Лесі Українки. Франко зрозумів добре, яку печать кладе слово на душу цілої нації, і ту свою націю хотів бачити нацією героїв. Його войовничий князь (Єгошуа) з 'Мойсея' готує, кличе всіх своїх до боротьби так, що здається за хвилину 'Єгошуи крик Гирл сто тисяч цей клич повторить; із номадів лінивих ця мить люд героїв сотворить'. І таким кличем хотів Франко зробити своє слово, свою духову зброю.

„Ще більш послідовною у кожному своєму творі є Леся Українка. Устами кожного зі своїх героїв закликає вона, навертає вона злагіднілих людей до боротьби. Навіть арфу у руках мистця-грека Антея обертає вона в зброю, коли треба нею влучити в жінку, що прийшла віддавати свій талант — переможцеві римлянинові.

„Останнє покоління письменних людей вже 20 віку, під впливом своїх великих попередників і під впливом своєї войовничої доби, ще більш відчули правдиве і найбільше завдання слова: стати тут же, близько коло зброї. І з нею і для неї". А потім закликає вона: „Отже хай в наші часи, час великої руїни, всього старого світогляду, і рівночасно відродження творчої української духовости, не буде в нашій дійсності ані одного революціонера Івана, що легковажив би силу слова, яке стоїть на сторожі зброї. І хай не буде ані одного освіченого книжника-боярина, якому книжка заступила дорогу до зброї". —

Сьогодні, напередодні 31-ої Конвенції Українського Народного Союзу, коли учасники її форуму спільно із Головним Урядом УН Союзу підводитимуть підсумки праці цієї установи, без найменшого вагання можна сказати, що як в минулому, так у сучасному, Головний Уряд УНСоюзу, вповні розуміючи вагу українського слова — формуючий чинник української спільноти — дбав про видавничу ділянку і був її щедрим видавцем.

Кінець

Яр. Климовський

Вартий уваги альманах УНСоюзу

Від кількох років Альманахи УНСоюзу під поглядом матеріялу привертають увагу читача, жаль тільки, що деякі залишаються без відгуку. Щоб таке не сталося з останнім альманахом, тому й оцей відгук.

Якщоб не 12 сторінок календаря та 48 сторінок відведених на оголошення, цей альманах (з обкладинкою Богдана Титли) можна б назвати збірником цікавих статтей. Деякі з них згадаємо, над деякими дещо зупинимося.

У першій статті, „Двістідесять років ЗСА, Україна й українське поселення", Іван Кедрин вказує на бистролетний розвиток ЗСА, що його десять літ тому з нагоди 200-річчя ЗСА названо „Американським чудом" у календарі УНС. Автор між іншим теж вказує на помилки, що їх зробили американці на протязі своєї історії. Поряд з цим вказує теж на наші національні помилки, а їх, на превеликий жаль, чимало. Зле, щоправда, робити помилки, та ще гірше їх повторяти.

„Українські козаки на Алясці" — стаття Анни Власенко-Бойцун, оперта на достовірних джерелах, на що вказують прізвища конкретних осіб.

Любов Коленська обдарувала нас оповіданням п.н. „Поворот".

Про „Українську Академічну Громаду в Празі" розповів Степан Куропась. Із цієї статті ми довідуємось чимало цікавого з життя наших студентів і їхньої діяльности в Празі коли то в ній знайшлися біля 1,500 українських студентів з усіх сторін України після нашої визвольної невдачі.

Про „Акцію УВО в Кракові" написав Богдан Остап'юк. П'ятка УВО, що складалася із студентів Краківського університету (в цьому числі був автор Б.О.) провели успішно одну із своїх акцій. Обійшлося без арештів, бо нікого не зловлено, як кажуть, на гарячому вчинку.

„Мистець та його глядачі", стаття, що її написала Оксана Лукашевич-Полон відзначається великим знанням предмету. В статті говориться про мету творчости, що заторкує філософію і психологію творчости, включаючи крім різнорідних елементів „порядок, враження, інтелект, уяву, свідомість та підсвідомість мистця". З черги авторка говорить про мистецьку критику та її функцію, а далі переходить до нового руху, ритму в мистецтві. „Новий рух, це той суттєвий, щоб допустити до свіжого випробування дійсности та свіжого формулювання значінь та вартостей у мистецтві". З дальших рядків довідуємося про відношення мистця до природи. „Людина є знаряддям-інструментом природи. Саме тому природа витискає на ній свій характер". Згадуючи напрями в мистецтві, авторка дещо довше зупиняється на новому реалізмі. Щоб довше не розводитися над однією статтею, хоч як і цікавою, дамо авторці останнє слово: „Ніколи не можна віддати, описати цього захоплення, яке дає мистцеві його мистецька праця, яка житиме життям, яке може їй дати тільки мистець".

„Від Копичинець через Перемишль і Відень" — спогад про скитальчі мандри під кінець Другої світової війни і переходове таборове життя написав Станислав Берегулька.

„Останній салют", — це талановито написаний нарис Ольги Кузьмович. Про нього можна написати тисячу слів, чого очевидно не будемо робити, скажемо тільки, що в цьому нарисі виринає в усій повноті Богом їй даний письменницький дар. Наведемо тільки один фрагмент тексту: „Ніч лежала важким каменем споминів якогось глибокого жалю за минулим...". Навряд чи хтось з нас не згадує його, не тужить за ним.

„Ні не покину рідної землі", розповідь Ірини Дибко передана з хистом.

Зупинимось дещо довше над одним із найкращих текстів, а саме над обширною розповіддю Ф. Лукіяновича про „Український табір Лєксельфельд у Зальцбурзі".

Розмір тексту 46 сторінок (65 - 110 стор.). Широкорозгорнений опис цього табору повністю заслуговує на окрему відбитку, що її мали на довготривалу пам'ятку всі колишні мешканці Лєксенфельду, як теж інші шанувальники друкованого слова. Опис охоплює всі ділянки життя-буття таборян. Само-собою несила всього переказати навіть телеграфним способом, тому згадаємо про найважливіше. Автор присвятив чимало прихильних слів Волтерові Лі Шеппардові, мол., директорові УНРРА, приятелеві українців, невтомному працівникові, що виявилося в його діяльності на своєму пості.

В описі відчувається об'єктивність, що є додатньою рисою автора, інакшими словами, що треба хвалиі що треба ганити. Хист опису виявляється в добре з'ясованих ситуаціях, включаючи причини і тло, на якому вони заіснували, не згадуючи бездоганної мови. Описано многогранну діяльність мешканців Лєксенфельду. З приємністю читаємо про церковну діяльність двох віток нашої Церкви — Православної і Католицької. Автор свідомий місії театру, добре охопив театральну діяльність. Він не лиш описує саму так сказати б, творчу роботу, називає деяких діячів театрального мистецтва — склад акторів, режисерів, сценографів, але згадує також приміщення, в яких відбувалися спектаклі, згадує навіть важливіші особи з технічного персоналу. Правду кажучи є про що згадувати; в той же час у Лєксенфельді діяли: театри: — оперний, драматичний, малих форм і ляльковий. Оперний театр, наприклад, удостоївся виступів на сцені зальцбурзького Ляндестеатру і діставав високі оцінки в німецькій пресі. „Запорожця за Дунаєм" ставила Ганна Совачева, „Наталку Полтавку" С. Бутовський, „Кармен" Вадим Сулима, знаменитий балетмайстер і хореограф та в режисерії показав свої не абиякі якості та кваліфікації. Він із своєю

(Закінчення на стор. 4)

Андрій Качор

БОГДАН ГОШОВСЬКИЙ

(Довідка на Сесії УВАН, 9-го березня 1986 року, з приводу відзначення Б. Гошовського почесною грамотою за літературно-громадську працю)

Не легко говорити про людину, яка не була ані національним героєм, ані народним трибуном, ані репрезентативним політиком, чи будь-яким високим достойником, а тільки скромним письменником, видавцем і редактором дитячої літератури, журналів для молоді та громадським діячем, що роками працював без зайвого розголосу, без претенсій на славу і вдячність суспільности, виконуючи свій національний обов'язок праці для свого народу, по змозі своїх сил та свого знання.

Такою людиною був і є сьогодні Богдан Гошовський, якого на цій сесії Президія УВАН в Канаді відзначує почесною грамотою за цю саме літературно-видавничу та громадську працю.

Мені припала честь і милий обов'язок сказати кілька слів про Б. Гошовського, якого я пізнав ще в Україні, а з яким ближче пізнався вже в Канаді, бувши членом Редакційної Колеґії кооперативного журналу „Координатор", головним редактором якого він був у роках 1974 - 1983. Цей час моєї співпраці з ним дуже мило згадую.

• • •

Богдан Гошовський народився 21-го серпня 1907 року, в місті Золочеві, Західня Україна, в родині судового урядника. Батько Данило і мати Анна, з дому Суха — обоїх вивезли большевики в 1940 році до Казахстану, де і загинули. Богдан одружений з Іриною Шумовською (літературне її псевдо „Івга Шугай"). Мають двох синів і обоє співпрацюють на літературному полі.

Молодий Богдан народну школу і польську державну гімназію закінчив у Золочеві. Один рік студіював економічно-торговельні науки, а відтак студіював на філософічному факультеті у Львівському університеті україністику. На жаль, не маю ближчих інформацій про час його студій і якими предметами він був найбільше зацікавлений.

Більше інформацій маю про його пластову діяльність, яку він розпочав у 1922 році в Золочеві. Він був навіть представником Золочівського Пластового Коша на Першому Крайовому Пластовому З'їзді у Львові в 1924 році. Свою літературну працю розпочав як співредактор циклостилевих пластових праць у Золочеві, У 1928-30 роках організував пластові табори в Уневі, перемишлянського повіту, в посілостях манастиря оо. Студитів (ігуменом був о. Климентій Шептицький, брат Митрополита А. Шептицького, який був настоятелем Студитів з титулом архимандрита).

Крім праці в Пласті, він також організував у Золочеві українську ремісничу молодь для Т-ва „Сокіл", що був заснований при його співучасті в 1926 році і який тісно співпрацював із „Соколом-Батьком" у Львові.

За свою громадську працю і підозру що був членом ОУН, був кілька разів польською владою арештований. Вперше був арештований 1929 року в Золочеві. Він був також політичним в'язнем славного польського концентраційного табору в Березі Картузькій у роках 1934-35-36.

Після звільнення з концентраційного табору осідає у Львові і тут, у 1937 році, стає редактором ілюстрованого місячника для дітей п.з. „Малі Друзі", що виходили у видавництві „Українська Дітвора" в роках 1937-38. Цей журналик, відтак, за старанням Б. Гошовського, відновив свою появу в роках 1940-42 у Кракові, а ще пізніше, в роках 1942-44 у Львові в „Українському Видавництві". Журнал цей мав окремі, гарно ілюстровані сторінки п.н. „Юні Друзі" і „Маленькі Друзі". У тому ж самому часі Б. Гошовський був редактором журналу для молоді, націоналістичного напрямку, „Дорога", спершу у Львові в роках 1937-38, а відтак у Кракові у 1940 році та в роках 1942-44 знову ж у Львові.

Працюючи в „Українському Видавництві", спершу в Кракові, а відтак у Львові, він зредаґував 79 книжкових видань для дітей і молоді, а також для учителів, які у відновлених українських школах у Генеральній Губернії, потребували нових історичних і літературних творів.

У тому часі Б. Гошовський підготовив до друку „Лиса Микиту" Івана Франка, мовну редакцію цього видання перевів, ще перед своєю смертю, В. Сімович, а ілюстрації виконав Е. Козак. А далі за його старанням появилося „Українське Дошкілля", як цінний підручник для учителів дитячих садків і коротка „Історія України" І. Петренка (І. Крип'якевича) та інші видання.

Б. Гошовський мав добрий змисл орієнтаційної праці. Наприклад, у 1946 році спільно із своєю дружиною Івгою Шугай (літературне псевдо) зорганізували Літературно-Педагогічний З'їзд у Карльсфельді (біля Мюнхену), на якому створено „Об'єднання Працівників Дитячої Літератури" (скорочено відоме ОПДЛ) і був головою цього Об'єднання, з перервами, до 1972 року.

У Торонто, 1949 року, заснував видавництво „Євшан Зілля" з „Бібліотекою Юного Читача". У цьому видавництві появилися такі цінні видання як „Твори" Ю. Вассияна два томи і „Зібрані твори" О. Стефановича, а також збірник мистецького живого українського слова, присвячений Юліянові Ґеник-Березовському п.н. „Слово пламенем взялось" за редакцією Б. Гошовського і Ю. Лисяка, з мистецьким оформленням М. Левицького, як видання Бібліотеки Українознавства НТШ. Б. Гошовський також зредаґував і перевидав „Марусю" Марка Вовчка, в перекладі з французької мови, з приводу 100-річчя її першої появи у 1871 році у Франції.

У 1972 році, з різних причин Б. Гошовський зрезиґнував з дальшого редаґування видань ОПДЛ, Від, як вже була згадка на вступі дев'ять років був головним редактором кооперативного журналу „Координатор", а в 1933 році редаґував ще й „Вісник" СКВУ. У тому ж самому часі, він, разом з дружиною, зібрав і видав монографічний збірник про працю проф. Олександра Лотоцького п.н. „Муж праці і обов'язку", а також зібрав і підготовив до друку твори Оксани Лятуринської, відомої нашої поетеси-письменниці і скульптора. Праця ця чекає на спонзора-видавця.

• • •

Б. Гошовський здібний журналіст і публіцист. Його ім'я знайдемо у таких довоєнних часописах у Західній Україні, як „Український Голос", що виходив у Перемишлі, „Діло" і „Новий Час" — щоденники у Львові. Його статті маємо в календарях і „Літописі" видаваних кооперативою „Червона Калина" у Львові.

У роках 1940-44 він багато писав у „Краківських Вістях", а на еміграції в Німеччині, дописував до „Української Трибуни" в Мюнхені і „Нашого Життя" в Авґсбурзі, якого і я був сталим співробітником.

З переїздом до Канади став поміщувати свої статті в „Свободі", „Новому Шляху", в „Америці", „Гомоні України", в журналі „Овид", що його видає Ю. Середяк в Арґентині, а в роках 1954-72 з Романом Завадовичем і В. Барагурою, був членом редакційної колеґії дитячого журналу „Веселка", що його видає Український Народний Союз.

Останньо, на жаль, Б. Гошовський важко захворів, мав кілька серцевих атак, а найприкріше, що він почав тратити зір, що унеможливлює його дальшу літературну працю, яку він дуже любить і якій віддав своє ціле життя.

Кінчаючи тих кілька слів про Б. Гошовського, гадаю, що він вповні заслужив на це вирізнення Президією УВАН, відзначуючи його працю і його особисто почесною грамотою.

Від нас усіх, зібраних на цій сесії, і від себе особисто, вітаю ред. Богдана Гошовського, який не міг приїхати до нас, — в сподіванні, що він прийде до сил і здоров'я, здоров'я, щоб міг закінчити, хоч частинно, свої заплановані та розпочаті літературно-публіцистичні праці. Щасти йому Боже!

Шевченківські святкування в Клівленді

Під кличем „Молодь у поклоні Шевченкові" відбулись тут у неділю, 16-го березня 1986 року, Шевченківські святкування під спонзоратом Українських Злучених Організацій Клівленду, що ними відзначено 125-ті роковини смерти Тараса Шевченка.

Святкування проходили у новозбудованій атрактивній і просторій авдиторії української автокефальної православної парафії Святої Тройці.

Слово на відкритті виголосив голова подготовчого комітету святкувань д-р Ігор Махлай, а школа бандуристів під його ж проводом виконала „Заповіт" Шевченка муз. П. Демуцького, „В'язанку народних мелодій" в обробці Григорія Китастого й пісню „По діброві вітре віє".

Учні одинадцятої кляси школи українознавства Товариства „Рідна Школа" — Христина Лис, Дарія Футей, Христина Лобур, Галина Гамуляк, і Юрій Галяревич виконали монтаж Шевченкових політичних поем, у який входили рецитації уривків із поем: „Сон", „Кавказ" і „Посланіє". Тексти пояснень до поем читали Христина Лис і Юрій Галяревич. Музичне оформлення до монтажу опрацювала піяністка Ольга Джуман-Кость, яка акомпаньювала їм на фортепіяні.

Святочне слово виголосив студент Михайло Шубин, підкресливши непроминальні вартості й силу Шевченкового слова, яке упродовж довгих десятиліть формує все нові лави борців за визволення української нації. Молодий промовець виступив із рамени Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського.

Слідував виступ учнів парафіяльної школи св. Йосафата, які виконали сценічну картину п.н. „Казка про хлопчика Тараса", укладу А. Завадівської.

Від Пласту виступила ст. пл. Дарія Ковч із декламацією Шевченкової поеми „Лічу в неволі". Хор „Рідної Школи" виконав дві композиції Філіпенка: „Тече вода із-за гори" й „Зацвіла в долині червона калина", а учні 3-ої кляси рецитували Шевченкові вірші.

Програму святкувань закінчено українським національним гимном. На марґінесі святкувань слід підкреслити позитивне враження від імпрези, що її програму вцілості заповнили виступи нашої молоді. Відрадно, що саме з рядів дітвори і юнацтва помітний був щирий і безпосередній пієтизм до Великого Кобзаря України. Користь від таких імпрез можемо охопити словами нашого національного Пророка: „Раз добром налите серце — ввік не прохолоне!"

(смб)

Фільм „Українці в Північній Америці"

Богдан Солук переслухує фільм „Українці в Північній Америці"

У Ню Йорку 9-го березня був показаний під цим заголовком фільм продукції Богдана Солука, відомого нашій громаді як перший наш фільмовик на еміґрації по Другій світовій війні із своїх фільмів „Українські ДіПі в Німеччині" та музичного фільму „Бандура ХСП".

По приїзді до Канади, в Торонто Б. Солук при співучасті із українськими артистами продукує художні фільми такі як „Чорноморці", „Чар Танку" та „Львівські Катакомби". В 1959 році виїжджає на турне з капелею бандуристів по Европі і накручає повнометражний фільм „Слава Бандуристам" Побіч цих більших праць Б. Солук накрутив цілий ряд документальних фільмів таких як „Українські Піонери", „Львів Говорить", „Дафин Фестиваль", „Перший світовий Конґрес Вільних Українців" й інші.

Роз'їжджаючи із своїми фільмами по Америці й Канаді Б. Солук рівночасно фільмував по різних наших осередках діяльність та осяги наших громад в часі поселення. Із зібраних в цей час фільмових кадрів він створив документальний фільм „Українці в Північній Америці". Фільм цей, надзвичайно цікавий й вартісний, дає перегляд із життя та творчости української еміґрації в 1950-60 роках на терені Америки й Канади.

Цей фільм — це подорож по Америці й Канаді, де живуть українці. На фільмі зібрано найкращі осяги з нашого мистецького та громадського життя. Починаємо подорож із Ню Йорку, де показані українські центральні установи, книгарні тощо, далі — УНСоюз з видавництвом „Свобода" (Ню Джерзі стейт). Потім камера переносить нас до Філядельфії, Па., де особливо багато часу присвячено накручуванню великої маніфестації, яку влаштували організації СУМА та Пласту.

Із Філядельфі камера переносить нас в гори Пенсильванії, де поселились наші перші піонери, вуглекопи. Показано далі громади в Сиракюзах й Баффало, а звідси переходить до Торонто в Канаді, де осів могутній український центр. В Оттаві, столиці Канади, зустрічаємо наших міністрів, сенаторів. Після відвідин Монтреалю, найбільшого міста Канади, камера переносить нас на західні степові простори Канади біля Едмонтону, де переселились наші хлібороби. У фільмі гарно зображено тяжку працю наших піонірів та їхній вклад у розбудову Канади. В українському Вінніпеґу бачимо багато українських установ та конґрес К.УК., на якому виступають зі словом такі наші діячі як президент Української Республіки в екзилі М. Лівицький та Митрополит Мстислав. З черги камера переносить нас до Америки, до Чикаґо та Дітройту, де показано наші церкви, школи та славну капелю бандуристів під проводом Г. Китастого. В другій частиві фільму показано західнє побережжя Америки Лос Анджелес, Голливуд та здобутки тутешньої української громади, церкви, пластовий табір, контест дебютанток, квартет полтавчанок, танки тощо.

На закінчення показано у фільмі могутній Перший Конґрес Вільних Українців в Ню Йорку, на якому побіч виступу наших канадських та американських діячів дуже вдало виведену мистецьку програму в Медісон Сквер Ґарден із участю нашого спільного балету та симфонічної оркестри й хорів. Картини із цього Конґресу надзвичайно зворушливі та могутні. Фільм закінчується інсценізацією українського гимну. На екрані під звуки гимну просуваються постаті Шевченка, Франка, Коновальця, Чупринки та марш української молоді. Фільм цей цілком заслужено оплескували глядачі.

Фільм цей повинні побачити всі наші громади та зберегти цей вартісний документ в музеях для наступних поколінь свідка нашої активности на американському континенті.

Сьогодні Б. Солук збирає вже нові матеріяли для виготовлення другої частини фільму, яка буде охоплювати 1985-90 роки із активности українців Америки, а головно святкування, для відзначення Тисячоліття Хрищення України. Б. Солук звертається до всіх організацій та активних осіб, які бажали б бути охоплені цим фільмом, надсилати свої побажання та інформації на адресу: Soluk - Film; P.O. Box 291912; Hollywood; Calif. 90029.

І. Б.

У річницю смерти майора О. Сіверського

Св. п. майор Олександер Сіверський

Майор Олександер Сіверський народився 21-го травня 1921 року в Білій Церкві, де провів юнацькі роки, а згодом поступив до військової летунської школи, в якій застала його Друга світова війна.

Вже другий рік минає від відходу у вічність майора О. Сіверського, який завсіди відзначався своєю інтеліґентністю, шляхетною і лагідною усмішкою, шляхетними рисами характеру, толерантністю до своїх приятелів і опонентів. Він був великим гуманістом і старався, щоб нікому кривду не зробити. Іншими словами, Олександер був аристократом духу.

Несподівана смерть його потрясла його друзями, приятелями до основ, тим більше, що я довідався про його смерть кілька тижнів пізніше, бо ніхто не повідомив мене про цю трагедію. Тяжко було повірити, що Сашка Сіверський вже не живе. Це був для мене великий удар не бути на похороні мого приятеля і побратима з воєнних часів, і великого українського патріота й дуже здібного військовика, про якого мало хто з українців знає.

Не знаю, з чого починати про нього писати, бо він так багато мав у собі шляхетних і конструктивних прикмет, що можна написати книжку, а в кількох словах тяжко представити його тернистий життьовий шлях, хоч короткий, але виповнений глибоким змістом, великими подіями та різними воєнними пригодами, які були понад людську спроможність і зусилля. Повертаючись 45 років в минуле, тяжко повірити, що можна було пережити пекельні події, які лишають вогненну пляму в людських серцях на все життя.

Св. п. Олександер Сіверський, майор летунства, відзначився у повітряних боях, та єдиний з українців, який індивідуально ввійшов до історії Другої світової війни. Макс Вернер у своїй книжці „Велика офензива" згадує про майора О. Сіверського на 157-ій сторінці.

З побратимом Сіверським ми познайомились під час Другої світової війни в спільній боротьбі з найбільшим ворогом України, який віками нищить український народ, його культурні надбання та історичне славне минуле. Нас лучила спільна і свята ідея, яка чекає на своє завершення, тобто створення вільної соборної української держави.

Майор Сіверський був надзвичайно приятельський, великий добряга. В поведінці зі своїми товаришами був скромним, вирозумілим і толерантним.

Його військові знання та позитивні риси його характеру, його інтеліґентність і шляхетність, які він посідав, робили його непересічною людиною. Такі люди ніколи не беруть до уваги дрібних міжусобиць, чи особистих амбіцій. Вони живуть великими ідеями й творять великі діла, що стають основою живучости цілої нації, її тривалого світлого майбутнього. До тих великих і рідкісних людей належав майор Олександер Сіверський, який жив ідеєю самостійної України.

Під час німецької окупації України, в переломовому часі, побратим Олександер був обласним провідником ОУН в чернігівській области. Це було між двома етапами воєнних операцій, але згодом він вступив у військові ряди, щоб своїм знанням та бойовою практикою завдавати ворогові дошкульних втрат і хоч частинно відплатитись за мільйони невинних жертв українського народу, які були помордовані по тюрмах, концентраційних таборах Сибіру й штучним голодом.

Після Другої світової війни майор Сіверський затримався в Баварії, в місті Авсбурґу, там одружився з панною Євгенею, а згодом переїхав з дружиною до Америки й замешкав в стейті Ню Джерзі. Панство Сіверські мали двох синів—Сергія і Константина. Родина була щаслива, аж закралась до родини Сіверських злослива доля. Вмер на удар серця 29-річний син Сергій, який вже був жонатий і мав двоє дітей. Це був великий удар для родини Сіверських, бо смерть сина дуже вплинула на здоров'я Олександра й це мабуть, приспішило його відхід до вічности.

Треба б згадати хоч частину пройденого життєвого шляху св. п. О. Сіверського та про його військові й політичні здібності, бо напевно він про своє пережиття не сказав ні своїм дітям, ні своїй дружині. З скромности про своє минуле ніколи не говорив. Такі люди не реклямують себе й вони цього не потребують. Багато таких рідкісних людей є маловідомі для широких кіл громадянства, й такі люди вважають, що вони виконали тільки національну повинність, для добра своєї нації та не бажають жадної похвали, ні признання за свою корисну працю для свого народу.

Колись прийде час, що хтось напише про їхні заслуги для України й напевно праця цих рідкісних людей і великих патріотів увінчається вічною славою і буде прикладом для майбутніх поколінь.

Смерть Олександра є великою втратою, бо він міг багато ще зробити для української справи.

Св. п. майор Олександер Сіверський в Америці політично був заанґажований в Селянській Партії, бо він вірив, що в майбутньому українські селяни будуть відігравати в Україні велику ролю. По смерти голови цієї партії Диментія Мельника О. Сіверський став її головою.

У глибокому смутку Покійний залишив дружину Євгенію, сина Константина, внуків й синову вдову по синові Сергієві.

Микола Турецький

XII Конґрес Українсько-Бразилійської Молоді

У днях 1-го і 2-го лютого ц. р. в Кампо Моврон, Бразилія, у парафіяльній залі української католицької церкви Христа Царя, відбувся XIII Конґрес Українсько-Бразилійської Молоді. Приїхали на цей з'їзд 600 молодих делеґатів із різних міст Бразилії.

Марія Мельницька врочисто відкрила Конґрес і привітала усіх присутніх. Відспівано український і бразилійський гимни, які грала Муніціпальна Банда, а потім пісню „Ми ростем, ми надія народу", що є гимном української молоді в Бразилії.

При почесному столі сиділи Владика Єфрем Кривий, Епарх Української Католицької Церкви в Бразилії, Йосиф Почапський, посадник міста Кампо Моврон, Жілберто Ажіберто, молодший, посадник Прудентополя, отець Діонізій Ляхович— ігумен Великої Семінарії ОО Василіян, та Доротей Ґавдида—голова Асоціяції Українсько-Бразилійської Молоді, д-р Аффонсо Антонюк—голова Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації, і проф. Оксана Борушенко.

Юнак Микола Гнида прочитав протокол останнього з'їзду, який відбувся минулого року в місті Іваї. Представники майже від 60 околиць представляли свою делеґацію. Проф. Оксана Борушенко доповіла на тему „Українська іміґрація в Бразилії".

Йосиф Почапський виголосив доповідь на тему „Молодь у культурно-соціяльному оточенні". Він сказав, що ми, молоді, повинні зберігати свою культурну спадщину. Аролдо Ґалассіні висвітлював фільми та говорив про кооперативи. Про „Молодь у політичному оточенні" доповів д-р Аффонсо Антонюк. Він говорив про те, що нам потрібно якнайбільше українців у бразилійській політиці.

Слово брали ще Володимир Майстрович, колишній посадник міста Апукарани, Віра Вітчинишин, Жілберто Ажіберто, Йосиф Бойко та Павло Почапський. А на кінець конференції о. Дійонісій Ляхович виголосив доповідь на тему „Релігія", яку усі прослухали з великою цікавістю.

У художній частині виступали фолкльорні групи з Іраті „Зоря", з Ронкадор „Весна" та з Курітіби „Полтава", а потім відбувся баль, що пройшов у дуже приємній атмосфері.

В неділю вранці Владика Єфрем Кривий відправив Архиєрейську Службу Божу та виголосив дуже зворушливу проповідь. А після Богослуження було продовження праць Конґресу. Жайро до Насіменто говорив про свою участь на першому Конґресі Українського Студентства в Торонто.

Молодеча Організація КЛЕМ роздавала присутнім свій інформативний журнал, що появився з нагоди 40-ліття існування організації. Вирішено, що наступний Конґрес має відбуватися в Курітібі, а господарем буде Молодеча Організація КЛЕМ при ХОСІ й УБК. XIII Конґрес виявив, що наша молодь міцніє, розвивається для добра української громади.

Корнелій Шмулик

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ПОДЯКА

Почуваюся до милого обов'язку скласти цією дорогою вислови сердечної подяки

д-рові Мирославові Бихові

за переведення операції та за батьківську опіку перед і після операції і в часі перебування в лікарні, так і під час відвідин у його ординації.

Нехай Господь Бог благословить Вас, Дорогий Докторе, кріпким здоров'ям та силою, щоб далі поборювати біль та терпіння людини, як також брати участь у змаганні людства за продовження життя людини.

Щасти Вам Боже!

Вдячний Юліян Савчак з дружиною Марією, Бруклин, Н. Й.

ПОДЯКА

Для вшанування і утривалення пам'яті

бл. п. інж. ВАСИЛЯ КОСТРУБЯКА

який віддав останніх 25 років свого життя і трудів як співосновник та скарбник Східньо-Европейського Дослідного Інституту ім. Вячеслава Липинського у Філядельфії та замість квітів на його свіжу могилу, розпочато збірку дарів на фінансування в його імені 1-го тому листів В. Липинського до кореспондентів, який появиться друком ще цього року.

Надіслані і передані дари творитимуть, згідно з його бажанням, 15-тисячну фундацію для публікації згаданого тому, яку він сам започаткував сумою трьох тисяч долярів, але не вспів, через несподівану смерть, свого задуму завершити.

Подаємо з подякою перші списки дарів:

Дари надіслані перед і після похоронів бл. п. інж. Василя Кострубяка.

Список ч. 1

Наталія і Богдан Ковалі, Гартсдейл	$1000.00
Володимир Лотоцький, Філя.	1000.00
Ольга і Степан Душенки, Баффало	500.00
Евген Зиблікевич (старший), Філя.	500.00
Христина і Ярослав Пеленські, Айова	100.00

Збірка дарів під час похоронів бл. п. інж. ВАСИЛЯ КОСТРУБЯКА, переведена 11 і 12 квітня 1986 п. Звениславою Захарчук і п. п. Любою та Маркіяном Онуферками.

Ірина і Володимир Медухи, Філя.	$100.00
Дарія і Дмитро Кострубяки, Балтімор	100.00
Лідія і Андрій Лемішки, Балтімор	100.00
Ірина і Роман Кострубяки, Балтімор	50.00
Параскевія та Іван Подоляки, Філя.	50.00
Олександра і Лев Стадниченки, Ебінґт.	50.00
Олександра і Лев Яцкевичі, Філя.	50.00
Стефанія і Володимир Кебузи, Філя.	25.00
Звенислава і Борис Захарчуки	25.00
Марія і Володимир Януші, Філя.	20.00
Іванна Петик, Філя.	20.00
Ірина і Лев Кушнірі, Філя.	20.00
Олена і Волод. Шиприкевичі, Філя.	20.00
Ігор Чижович, Райдейл	20.00
Евгенія і Олександер Зелінські, Філя.	10.00
Досі наспіло до каси Інституту	$3,760.00

ДИРЕКЦІЯ та ПРИХИЛЬНИКИ СЕДІнституту

Адреса Інституту:

East European Research Institute
469 Flamingo Street, Philadelphia, Pa. 19128

КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ, НЮ ЙОРК

Ділимося сумною вісткою з Друзями і Знайомими, що в неділю, 20-го квітня 1986 р. у дорозі з Рочестеру, Н. Й. до Торонто, Канада, помер нагло

СВ. П.

Д-р СТЕПАН РОСОХА

один з організаторів української націоналістичної молоді Закарпаття, пропагандивний референт „Карпатської Січі" в Усті, посол до сойму К. У., перший заступник предсідника сойму К. У., відомий громадський діяч, Голова Головної Управи Карпатських Січовиків у Торонто, видавець і редактор понад 25 років „Вільного Слова" у Торонто.

Покійний залишив у смутку:

сина — ВОЛОДИМИРА
доньку — НАТАЛКУ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГОЛОВНА УПРАВА КАРПАТСЬКОГО СОЮЗУ

БІЛИЙ ДІМ ПОДАВ ДО відома, що президент Роналд Реґен буде номінувати мешканця стейту Ню Джерзі Віллїяма Раєна на другий найвищий банковий пост в Уряді. В. Раєн був віцепрезидентом фінансів в корпорації Ґалф і Вестерн та недавно пішов на емеритуру. Він буде номінований на пост віцепрезидента на час до 20-го січня 1989 року.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН заохочував Конґрес скасувати податки на прибутки з продажу нафти. Причиною цього є, що останньо ціни на нафту різко впали.

ВИДАВШИ ФІЛЬМ, в якому показано знищення запаркованого літака, Пентагон заявив, що 1-го квітня ц.р. відбулася успішна спроба вибуху нової ракети „Томагок". Речник Пентагону Баб Симс сказав репортерам, що ця спроба була першою успішною спробою ракети. Корпорація Дженерал Даймеміс виробляє ці ракети, які коштують біля 2 мільйонів дол.

Викрили...

(Закінчення зі стор. 1)

Вілліям ван Рааб заявив репортерам в Ню Йорку, що якби не був виявлений цей заговір, то Іран отримав би американську зброю, яку вживав би у війні проти своїх сусідів, або для поширення міжнародного тероризму.

Обвинувачені зустрічалися кілька разів в Ню Йорку і в Бермуді з представниками іранського уряду Сирусом Гашені для обговорення методів перетранспортування зброї до Ірану.

Продаж мав відбуватися окремими транспортами. В один з них, для прикладу мали ввійти 18 літаків-винищувачів, п'ять транспортових літаків, 46 бомбардувальників, так званих „скайгок", понад 1,000 самокontрольованих ракет і 3,750 протитанкових ракет. Інший договір стосувався 13-ох бомбардувальників, 5,000 антитанкових ракет, 50 великих гармат та різноманітних частин для літаків.

Агент митного уряду Денис Дойл, який підписав оскарження до мангеттенського суду, заявив, що обвинувачені плянували перетранспортувати всю цю амуніцію через Бермудську компанію Ґалаксі Трейд.

Ізраїль, посідаючи величезні склади старої зброї, вважається головним джерелом постачання для продажу вживаної амуніції. Проте, продаж такої зброї неможливий без дозволу американського та ізраїльського урядів. В обвинувачувальному акті сказано, що обидва Розенберги мали виготовити сфальшовані документи, що, мовляв, згадана зброя буде продана Туреччині та Філіппінам. Покищо, як заявив ван Рааб немає жадних доказів, що ізраїльському урядові було відомо про цю конспірацію. Проте з урядових кіл Білого Дому заявляють, що „Адміністрація президента Реґена не цілком певна цього".

Вартий...

(Закінчення зі стор. 2)

часний пейзаж скравку Лемківщини.

Стефа Цимбала написала про Спортове Товариство „Україна", Львів.

Арнольд Які згадав „Станиславівських німців, німецьку колонію в Станиславові".

В. Трембіцький по-англійськи написав „International Status of the Ukrainian National Republic (1917 - 1924)". Було б добре, щоб оцю статтю читала наша молодь, народжена в англомовних країнах, щоб доповнити своє знання історії України.

Накінець із цього циклу декілька слів про статтю Остапа Тарнавського п.н. „Славний предок Митрополита Шептицького". Тут мова про польського драматурга вірніше комедіографа Александра Фредра, що був дідом Митрополита Андрея.

Фредро в своїх творах показав велику майстерність будування сценічних текстів під психологічним поглядом відносно характеристики героїв і вмілість формування сценічної дії. Свої комедії з життя провінційної шляхти писав віршем і прозою. Автор статті не лише згадує про його творчість, але і про його любов до військового ремесла і його вояцькі заслуги та особисті пережиття. У статті є акценти родинного пов'язання із Митрополитом Андреєм, про що вже каже наголовок близькучої статті.

Читач не мине ні одної статті альманаху, та все ж у ньому декілька статтей, що підносять його рівень дуже високо. Велика заслуга в підборі авторів ред. Зенона Снилика.

дружиною Ніною вели там балетну школу.

Згадуючи шкільництво в Лєксенфельді, були там не тільки садочок і народна школа, але й була гімназія, в якій крім директора і двох катехитів, було 16 досвідчених викладачів. Крім цього були матуральні курси; найстарший абсольвент мав 50 років. Були ще курси мов і курс скульптури. Слід згадати також друкарню і видавництво. Із спорту були там УСК, „Україна" та Український Спортовий Клюб „Зальцбурґ — УСК". Автор не поминув згадати організацій молоді — Пласт і СУМ. Існувала там же й Спілка Українських Науковців, Літераторів і Мистців. Був теж Союз Українок. Крім цього були Ліга Українських Політичних В'язнів і Товариство Політичних В'язнів (без дублювання в нас не обійтися). Було також Товариство Українських Інвалідів.

З майстерень не від речі згадати різьбарську майстерню.

Крім уже згаданих курсів були там ще курси консервації і курси шоферства.

Про різні таборові перипетії як скрінінґи чи інші неприємні пригоди особистого характеру не будемо згадувати, бо й на інше треба залишити трохи місця. На кожний спосіб, читаючи цілий огляд Ф. Лукіяновича, маємо уявлення що осягнено при мінімальних засобах, але добрій волі, ініціятиві і невсипущій праці.

Про позицію Філарета Лукіяновича серед наших колег, членів СУЖА чи пак пресових кореспондентів говорять його цінні праці, як наприклад оця, на яку відгукуємося.

Про „Сидорову торбинку" написала Євгенія Бойко-Дімер.

Цикл „Іванові Франкові у 130-річчя і 70-річчя" представлений Франковими „Строфами", „До Бразилії", „Рефлексією" та „Коцюбинський і Франко" Михайла Лози.

Останній розділ починає Василь Маркусь статтею „Рух спротиву в Україні і Шевченко".

Іванна Савицька в нарисі „Там, де ростуть тополі" накреслила сумовитий су-

Трой вшанував Тараса Шевченка

Трой, Н. Й. (І. Д.)—Українці міста Трой продовжують славну традицію, бо вже в 1898 році тут відбувся перший Шевченківський концерт заходом парафії св. Миколая. Цього року 23-го березня 88-ий раз відбувся святочний концерт при співпраці обох наших парафій—св. Миколая і Покрови Пресвятої Богородиці. Після Панахиди в церкві св. Миколая в Українському Домі відбувся концерт. Відкрив його о. парох Володимир Пашко патріотичним вступним словом. Залунали звуки пісень Капелі Бандуристів Гр. Китастого і декламації з платівки „Слово Тараса", на екрані показані були картини з життя Т. Шевченка.

Церковний хор під керівництвом мгр Анни Базар проспівав „Заповіт". Промову українською мовою прочитав І. Дурбак. Він говорив про головні моменти з життя Тараса Шевченка, про його оборону всіх покривджених, бідних, дітей, жінок, селянства, що страдало закріпачене, пригадав великі заповіти Тараса. Дитячий хор парафіяльної школи св. Миколая проспівав „Бандуристе, орле сизий". Змістовну доповідь англійською мовою прочитала Анна Пішко. Лариса Корґун продеклямувала „Сонце заходить", Міщел Солонин „Мені тринадцятий минало", Михайло Петров „Садок вишневий", Дені Петров—уривок з поеми „І мертвим, і живим". Михайло Вокер відспівав „Думи мої ..." та продеклямував „Сон". Хор проспівав „Думи мої", „Встає хмара" і „Реве та стогне". Дмитро Хорват прочитав поему „Стоїть в селі Суботові".

На закінчення о. В. Пашко подякував усім виконавцям і учасникам. Українським гимном закінчено концерт. Учителька Лорі Дібойс приготовила виступи дітей. Українці з обох парафій заповнили залю, були гості з сусідніх міст.

З життя хору „Боян"

В березні цього року відбулися загальні збори хору „Боян" при церкві св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш.

Збори відкрив уступаючий голова хору Михайло Калинич. Відтак о. парох Йосиф Шарий провів молитву і побажав всім хористам щасливо скінчити збори. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять тих, що відійшли у вічність: Рому Цепенду, дружину диригента хору Кирила, Володимира Дідошака, Івана Гуменюка і Юліяна Зарицького. Після того вибрали президію: Лідія Юґас—предсідник, Степан Назарек—заступник і Надія Терлецька—секретар.

Після звітів уступаючої Управи і Контрольної комісії та дискусії над звітами та уділення абсолюторії, вибрано нову управу в такому складі: Михайло Калинич—голова, Йосиф Гельнер—заступник, Ксеня Федак—фінансовий референт, Марія Кузьо—господарський референт, члени: Марія Гльомб, Марія Масляк і Соня Карпюк; Контрольна комісія: Зірка Калинич, Єва Смолій і Дмитро Івасишин.

Після загальних зборів рішено знов зробити спільне свячене для хористів з ріднею, що й відбулося в неділю, 13-го квітня. Імпрезу відкрив голова хору, привітавши присутніх на залі та о. Давида Логана, який яскраво гостював у нас, приїхавши до Дітройту з Торонта, Канада.

Все їдження було приготовлене власними силами під зарядом Марії Кузьо.

Благословення трапези доконав о. Й. Шарий. Після свяченого хористи під диригентурою К. Цепенди ще довго співали воскресні пісні.

К. М.

Школа українознавства у Вотервліті в поклоні Т. Шевченкові

Вотервліт, Н. Й. (І. Д.)—Директор школи українознавства у Вотервліті Ярослав Кушнір вступним словом відкрив Шевченківський концерт 16-го березня ц. р. в залі Українського Клюбу. Він порівняв Т. Шевченка з „світильником істини", бо він об'єднав український народ, вказав йому шлях до волі, закликав молитися за „єдиномислиє і братолюбіє".

Жіночий хор 99-го Відділу СУА під мистецьким проводом Я. Кушніра проспівав „Заповіт", муз. К. Стеценка. 22 наші найменші з садочка під проводом Діяни Наболотної-Пасінеллі та Євгенії Куфель проспівали першу строфу поеми „Думи мої", дальші строфи деклямували Адріян Бережанський, Ляриса Бойчук, Таня Метю, Івась Філь. Потім Ляриса Корґун і Євген Спяк деклямували „Наш поет", Тарас Куфель—„Учітеся, брати мої". Під керівництвом Я. Кушніра 20 дітей школи українознавства співали й деклямували „Гамалію", мелодеклямацію, муз. Ст. Огрондика, при супроводі малої оркестри: Наталка Кушнір—фортепіяно, Іванка Хомич—флейта, Христя Скалій і Даня Шурпик—клярнети, Петрусь Філь—саксофон. Учителька Дарія Спяк прочитала змістовну доповідь про Тараса Шевченка та його великі заповіти. Єлисавета Філяк і Петрусь Філь продеклямували „Мені однаково". Хор проспівав „Встає хмара", „Сонце заходить", „Реве та стогне" і „Думи мої". Марійка Бойчук рецитувала по-мистецьки поему „Розрита могила".

Голова батьківського комітету мгр Андрій Дурбак подякував директорові школи, учительками і садівничкам, усім виконавцям програми, хорові, голові Українського Клюбу І. Зендрано за безплатне користування залею, усім батькам і учасникам концерту.

Українським гимном закінчено цей вдалий концерт, що виявив багато наших молодих талантів. Українці з цілої околиці заповнили залю.

Америка...

(Закінчення зі стор. 2)

риканська торгівля і технологія, а спеціяльно тепер, коли Горбачов бере деякі лекції від китайського провідника Денга Шіонінга, політику якого Москва донедавна вважала комуністичною єрессю.

Чи Китай далі буде твердо стояти на становищі трьох головних вимог, які ділять його від Совєтського Союзу: вдержування великої маси війська на китайських кордонах, агресія В'єтнаму у Камбоджі і московська окупація Афганістану? А чи заміняє він стосунки з Кремлем на поправу зв'язків з Америкою, щоб виконати свої модернізаційні пляни?

У Вашінгтоні твердять, що це досить замотані справи: Пекінові є ясно, що добрі відносини з Америкою дають китайцям кращі можливості торгуватися з СССР, а знову ж добрі взаємини з Китаєм, допомагають Америці з Совєтським Союзом.

Американські політичні знавці твердять, що Вашінгтонові немає чого журитися залишенням СССР до Китаю так довго, доки вони не відновлять між собою партійних відносин, доки не буде зустрічі Горбачова з Денгом, або поширення на велику скалю торгівлі між ними, що пов'яже економічно обі країни.

Горбачов хоче поправити становище СССР

Горбачов, який добре зрозумів, що він находиться на слабшому місці політичного трикутника — Америка, — Китай, — Совєтський Союз — що є, дуже загрозливе для СССР із уваги на запрязнення між американським „капіталізмом" і китайським комунізмом. Зменшення загрозливих відносин з Китаєм, могло б зменшити тягар совєтському урядові оборони двох фронтів — в Европі і на Далекому Сході. А також СССР позбувся б найбільшої загрози для себе — американсько-китайсько-японського союзу.

Американські і китайські політики твердять, що совєтський уряд пробує поправити свої взаємини з Китаєм без поступок в жадній головній позиції, що творить непорозуміння між СССР і Китаєм. Китайський амбасадор у Вашінгтоні з-приводу намагань Горбачова поправити взаємини з Китаєм, заявив, що вони (зв'язки) далі не можуть поширитися, бо москалі хочуть бути „старшими братами" в кожних близьких відносинах. (Добре, що це вже пізнали й китайці. — СЖ).

Під сучасну пору американська торгівля для Китаю є важливіша і значно більша як із Совєтським Союзом. Одначе совєтська торгівля з Китаєм шораз збільшується. В 1985 році вона збільшилася на 60 відсотків до понад одного більйона долярів; натомість американська збільшилася тільки на 20 відсотків до понад 8 більйонів долярів. У торговельному договорі між СССР і Китаєм говориться про збільшення в найближчих п'ятьох роках до 15 мільйонів долярів.

Труднощі між Америкою і Китаєм

Та є і деякі невеличкі труднощі між Америкою і Китаєм: китайці виявляють незадоволення із-за шкідливого американського впливу на китайське населення, який вони називають „духовим занечищенням". У Китаї після заборони висвітлювання американського фільму „Супермен", часопис „Пекінські вечірні вісті" скритикував погляд фільму на „правду, справедливість та американський спосіб життя".

Натомість в той же сам час, китайці щодо прихильніше ставляться до культурної виміни зі Совєтським Союзом. Нещодавно в Пекіні китайці влаштували симпозій про совєтського письменника Достоєвського, твори якого від 1960 років майже не виходили.

Китайці вчаться від американців

Цікаво тут відзначити, що китайці тут останньо звернулися до американців, щоб навчитися, як пізнавати москалів совєтських громадян. Члени віднобленого „Інституту для вивчення совєтських справ" відвідали нещодавно Американський інститут по вивченні совєтських справ та запросили американських совєтознавців до себе на пораду: колишнього дорадника для справ безпеки президента Картера, Збіґнєва Бжезінського, також дорадника президента Реґена, Ричарда Пайпса та інших.

„Ми маємо більше інформацій про совєтських громадян, як вони, але китайці мають багато більше знання про них із-за їхньої довгорічної співпраці з ними, — заявив Пайпс.

„Ми знаємо совєтські ноти, — додав він — а вони (китайці) знають їхню музику".

ВЕЧІР РОЗВАГИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йоку влаштовує вечір розваги, який відбудеться в п'ятницю, 25-го квітня ц.р., о год. 7-ій вечора в домі Визвольного Фронту, при 136 Другій авеню. В програмі — „Співи, музика, бойківські і народні пісні". Слідуючі програми відбуватимуться в п'ятницю, 9-го травня, — вечір на пошану письменника Федора Дудка, і в п'ятницю, 16-го травня, — гостинний виступ д-ра Валентина Мороза з Торонто.

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Референтура спорту КПС в ЗСА влаштовує молодечий відбиванковий турнір, який відбудеться в суботу, 26-го квітня ц.р., о год. 9:15 ранку у Гантер коледжі, при 68-ій вул. і Лексінґтон аве. Дотепер зголосилось 23 дружини Пласту, СУМА і українських спортових клюбів. Переможці одержать чаші й нагороди. Організатором турніру є ст. пл. Ігор Струтинський, ЧК, йому допомагає ст. пл. Андрій Данилюк, ОХ.